

ZWIĄZEK
POWIATÓW
POLSKICH

Stanowisko
XXIX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
w sprawie poprawienia skuteczności mechanizmów likwidacji białych
plam transportowych

Karpacz, 31 maja 2023 roku

Związek Powiatów Polskich od kilku lat zwraca uwagę na kluczową rolę transportu zbiorowego na poziomie ponadgminnym i międzygminnym w likwidacji tzw. białych plam transportowych.

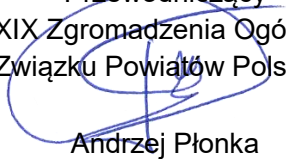
Zgromadzeni z zadowoleniem przyjmują proponowane we wniesionym do Sejmu projekcie ustawy zwiększenie budżetu Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej do kwoty miliarda złotych. Niestety, samo podniesienie kwot nie może stanowić o funkcjonalności i efektywności tego systemu.

Niezaspokojone potrzeby komunikacyjne dotyczą przede wszystkim połączeń w ramach obszarów funkcjonalnych miast powiatowych – a więc między gminami wiejskimi a stanowiącą centralny ośrodek społeczno-gospodarczy gminą miejską. Dotyczy to głównie możliwości dojazdu do miejsc pobierania nauki w szkołach ponadpodstawowych, miejsca pracy czy miejsca świadczenia istotnych usług publicznych (np. szpitale, oddziały instytucji publicznych). Wobec tego szczególnie silne wsparcie winno być kierowane do organizatorów publicznego transportu zbiorowego na poziomie powiatowym i międzygminnym. Stanowiłoby to też impuls do współpracy w tym zakresie między poszczególnymi jednostkami samorządu terytorialnego i obniżania kosztów. Ułatwiałoby to również komunikację między poszczególnymi gminami.

Obecnie w Polsce funkcjonuje 31 związków powiatowo-gminnych, z czego aż 19 realizuje zadania związane z organizacją publicznego transportu zbiorowego; związków międzygminnych jest aż 319, a wśród nich 27 zajmuje się tematami transportu.

Wobec powyższego, Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich apeluje o modyfikację zasad przyznawania środków z Funduszu poprzez zmianę w projekcie dodawanego do ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej przepisu art. 11a ust. 2 w sposób, który pierwszeństwo w dotacji dawałby związkowi powiatowo-gminnym, a następnie związkowi międzygminnym i powiatom. Nie przekreślałoby to w żaden sposób otrzymania dotacji przez pojedyncze gminy, które organizowałyby transport, ale promowałoby organizację linii na dłuższych dystansach, z większą liczbą przystanków, a przez to obejmujących większy teren. Byłaby to rzeczywista realizacja polityki likwidacji białych plam transportowych.

Ponadto apelujemy, by procedowany projekt uwzględniał w wysokości dopłaty do przewozów, którą ma przyznawać wojewoda, klauzuli waloryzacyjnej opartej o wskaźnik inflacji, w szczególności w przypadku zawierania umów wieloletnich. Obecnie projekt przewiduje sztywno ustaloną stawkę maksymalną 3 złotych za wozokilometr. Ostatnie lata pokazują jednak, że koszty utrzymywania usług publicznych mogą znacząco rosnąć w przeciągu kilkunastu miesięcy. Klauzula waloryzacyjna gwarantowałaby utrzymanie poziomu dofinansowania przewozów przez cały okres dofinansowania ze strony budżetu państwa.

Przewodniczący
XXIX Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Andrzej Płonka